

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-főház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 fnt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkok garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Egy törvényről.

Van egy pár hónapja annak, hogy nyilatkozván e helyen az u. n. újkorszak inaugurálta változásokról, annak a vélekedésnek adtunk kifejezést, hogy a jog, törvény és igazság sokat emlegett uralmának megvalósításához minden személyi biztosítékon túl, első rendű előfeltételül a főispáni törvény eltörlése kívántatik meg. Értjük alatta az 1886 évi XXI. tcz-et, a mely a főispáni-mindenhatóság decretálásával Magyarország közigazgatási életébe Ázsia despotizmusának szellemét vitte be.

Nem hallottuk, hogy közéletünk kiválóságai közzül megszólalt volna valaki és a gyenge szavunkon kifejezett igazságot a tekintély kölcsönözte súlylyal megerősítve, érvényre emelni igyekezett volna. De az emlékezés lágy szavu melodiájában pár nap előtt egy hangot hallottunk megrezzeni, a mely ha elkésve is, de a mi igazolásunkra jött és bizonyára meghallgattatásra lel mindazokban a körökben, a melyek Magyarország jövőjét, mint szilárd alapra: a jogeszmére építik.

Szegény jó Cseregi Károly volt ez a hang.

Azé a férfiúé, a kit egy a mainál tisztultabb felfogásu kor kegyelele Verböczy Istvánnal fog majdan együtt emlegetni, mint a magyar jogász szellem legpregnansabb kifejezőjét.

Zilahi Béláé az érdem, hogy a magyar jogász-egylet Csemegi nagy emlékének szentelt ünnepe alkalmából az ő szellemét körünkbe idézte és ezzel nemcsak nekünk szerezte meg az igazolatás jól eső elégtételét, de azt is lehetővé tette, hogy az a korszak, a melynek kezdeményezői a régi Deák-párt tisztas hagyományainak életrekelését mondják feladatokat, — megtárlja azt az irányt, a melynek követésében ha hűek akarnak lenni a kimondott jelszavakhoz, nem szabad tétovázniok.

Bizony senki sem is lehet ez irány kijelölésére méltóbb Csemegi Károlynál. A Deák-párt „tisztas traditói” incarnalisalódtak az ő személyében. Semmi sem mutatja ezt jobban, mint hogy, midőn az országot a fuzióban véghez vitt elvárulás utján hatalmába kerítette és a 40-es évek nemes felfogásában megtisztult közszellemet régi helyéről száműzte az a tatár erkölcs, a mely Tisza Kálmánban találta megpototpusztát, Csemegi volt az, a kit a diadalra jutott középszerűség leginkább utjában

állónak tekintett és a kivel szemben cselül tüzte a bojkottálást.

Am azt nem vihette keresztül, hogy a közélet küzdő teréről félreszorított nagy szellem ne érdeklődjék hazája ügyei iránt és ez érdeklődés megnyilatkozásait hátra ne hagyja egy, az igazságok befogadására alkalmasabb korszaknak — okulásul.

Olvassa el mindenki azokat a reflexiókat, a melyekkel Csemegi Károly Manelli Henrik II. József császárról írt művének egyes részleteit kísérté széljegyzetek alakjában és a melyeket Zilahi Béla közölt nemrégén, a „Budapesti Hírlap” hasábjain.

A főispáni mindenhatóság statuálásról nyilatkozik ezekben Csemegi, midőn párhuzamot von II. József administratorai és a Tisza-rendszer főispánjai között és oda concludál, hogy a hatalom ily szertelen mértéke nem földi ember kezébe való.

Persze a Tisza-rendszernek szükségképpen el kellett érkeznie a tatár szellem ázsiai despotizmusának ilyen intézményes megtestesüléséhez.

Midőn a nagy khán gyászos uralkodásának 10 éves fordulójához értünk: betetőzéseül a decennium depraváló munkájának, megjelent a képviselőház asztalán a megverendezésnek az a javaslat, a mely 1886. óta az 1886. évi XXI. t. cz.-ben ott sötétlik törvénytarunk lapjain.

Ebben a törvényben testesül meg a Tisza-korszak politikai elveteműltségének teljessége.

Csemegi Károly emlékét örökre halhatatlanná teszi a magyar Corpus Juris legbecesebb darabját képező büntető törvénykönyv, a melyet a modern jognézet is Európa legértékesebb törvényhozási alkotásaként ismert el. A Tisza Kálmán törvényhozási kiválósága a főispáni törvényben merül ki.

Hogyne harcolna hát egymással sirján túl is a két halott: Csemegi Károly és — Tisza Kálmán.

Am 1886. óta a harc esélyei jelentékenyen változtak. Új közszellemről, új átalakulásról beszél közéletünk sok jelensége. És ebben az átalakulásban nem üres poséolás, de természetes következmény, hogy a magyar jogászvilág kegyelele cyprus-ágát helyezi Csemegi Károly sirjára. De az átalakulás csak akkor lesz teljesség, a közszellem csak akkor veti ki magából a beteges elemeket, ha ellátogatunk a másik

sírhoz is és áttörhetlen, a feltámadás minden reményét kizáró zárköül reá-gördítjük a törvénytarunk épületéből eltávolított 1886. évi XXI. törvény-czikket.

V. A.

A katonatiszti fizetések emelése és a budget.

Kétségtelen, hogy a katonatisztek fizetésének fölemelése már a jövő év január 1-től kezdve elhatározott dolog.

A mi az emelés mértékét illeti, a most közreadott felhivatalos kommunikék teljesen megerősítik azt az értesítést, a melyet már volt alkalma közölni. Mégis van egy új dolog is, a mit megtudunk belőlük. Azt nevezetesen, hogy a fizetésemelés ki fog terjedni a vezérőrnagyokra és az altábornagyokra is, tehát nem csupán, mint eleintén tervezve volt, az ezredestől lefelé való rangosztályokra.

A fizetésemelés mértékét a következő táblázat mutatja:

Rangosztály	létszám	Fizetés-emelkezés: Egyenként	Összesen
IV. rangoszt.: eddigi fizetés	6300	jövőre 7000	
V. „ „ „	4200	5700	
VI. „ „ „	3000	3600	
VII. „ „ „	2100	2700	
VIII. „ „ „	1680	2000	
IX. „ „ „	1200	1500	
X. „ „ „	900	1200	
XI. „ „ „	720	1020	
	600	840	

E körülmények szerint mint már kimutattuk, a közös hadseregnek az ennek folytán előálló többikiadás kerekaszám 12 millió koronát tesz ki. Ezt az összeget az altábornagyok (104—700) fizetés-emelése kerekaszám 70.000, a vezérőrnagyoké (148—1500) kerekaszám 120.000 fttal növeli.

Ez áll a közös hadseregről, melynek a költségeit Magyarország 31-4°, arányában viseli. Természetes azonban, hogy ennek a fizetés-reformnak ki kell terjednie a m. kir. honvédség tisztjeire is, s ez már tisztán a mi terhünk. Hát ez mekkora lesz? Érdekes ezt megtudni, mert a budgetelőirányzatban, holott a teher-növekvés kétségtelenül bizonyos, egyetlen krajczár sincs rá preliminarva, Előre boesátjuk azt, hogy a honvédségnél alkalmazott tábornokokat itt azért nem vesszük számba, mert a közös hadseregnél, a melynek állam nyába tartoznak, a rájuk eső költség-többletet már ott mutattuk ki. Számításunk, mely a jövő évi honvédelmi budget tisztánkimutatása alapján készült, a következő:

Rangosztály	létszám	Fizetés-emelkezés: Egyenként	Összesen
VI.	199	600	60.000
VII.	109	900	90.000
VIII.	163	320	52.560
IX.	1113	300	333.900
X.	940	300	282.000
XI.	911	240	218.640

Összesen 1,037.100

Vagyis éppen kétszer annyi, mint a

mennyi fölösleggel a pénzügyminiszter által beterjesztett előirányzat dicsekszik.

A magyar állam katonai hivatalnokainak ehhez a csinos fizetés-emeléséhez mit szólnak a magyar állam civil hivatalnokai?

A háboru.

London, okt. 30.

A hadügyminiszteriumban mély levertség uralkodik. Natálból nap-nap után a legkomolyabb hírek érkeznek.

Az angol gyarmatoknak legnagyobb része az ellenség kezében van, a melyet a burokkal szomszédos és Anglia iránt halálos gyűlölettel viselőt összes népek támogatnak. A kik még eddig nem csatlakoztak a burokhöz, a forradalomra hajlanak és ideig-óráig csak a legszigorubb és legkegyetlenebb intézkedések által tarthatók féken. A hadügyminiszterium már a **kényszerorozás kérdésével foglalkozik.**

Ladysmithből ideérkezett jelentések szerint az angol előőrök **harozba keveredtek a burokkal.** Joubert tábornoknak sikerült érintkezésbe lépnie az oranjei komandokkal. A burok egész hadereje, több mint 16,000 ember, Ladysmithtől északra tíz mért földnyi küllőjű félkörben foglalt állást. Egy bur csapat a város környéken czirkál azzal a szándékkal, hogy Ladysmith és Colenso között elvágja a vasuti összeköttetést. Krüger elnök állítólag Glencoeben van.

Páris okt. 30.

Az Echo de Paris jelenti:

A Párisban lakó előkelőbb németalföldiek és irek ma gyűlést tartanak, hogy bizottságot alakítsanak, a melynek az lesz a feladata, hogy **Európában mozgalmat indítson a burok érdekében.**

Ladysmith, okt. 30.

A burok mind szorosabban zárják körül Ladysmithet. A városban lakó polgárokat utasították, hogy a várost hagyják el.

Párisi levél.

Páris, okt. 29.

Anglia újabb mozgósítása.

Ama körülmény, hogy Anglia több, mint 125,000 embert állított fegyver alá, sőt a haditengerészethez tartozó tartalékosokat is behívá, tág kombinációkra ad okot.

Senki sem hiszi, hogy Angliának ily sok katonára van szüksége a 30,000-nyi egyesült bur és oranjei haderővel szemben s kutatják, hogy mi czelja lehet e mozgósításnak. Angliában azzal indokolják ezt, hogy Franciaország és Oroszország magatartása teszik ezt szükségessé. Oroszország állítólag előre akar nyomulni a Persa határszélén, míg Franciaország Siamst és Tangert szándékozik ocepálni.

A francziák pedig leginkább az angol hadiflotta mozgósítását nézik gyanakodó szemekkel, mert attól tartanak, hogy az an-

golk kielégíthetetlen étvágya, Transzvál után Madagaszskúra fog áhitozni.

Oroszország magatartása.

Egy Szentpétervárról a „Morning Leader”-hez érkezett telegramm arról ad hírt, hogy a „Gazette de la Bourse”, egy czikk-sorozatban azt bizonyítgatja, miszerint Oroszországnak meg kell ragadnia az alkalmat, a melyet a transzváli események nyújtanak, hogy pozitíóját Persiában megerősítse.

A boerek hadiereje.

Az angolok ép úgy, mint az összes európai államok sokkal kevesebbre becsülték a boerek hadierejét, mint a mennyit az valóban kitesz. A hiteles létszám nem 35, hanem 100,000 ember. És pedig: a transzváli rendes haderő 35,000 ember és 1250 tüzér, valamint 1750 csendőr; a szabad állam hadi létszáma (az utilánderekkel) 35,000 ember; a Natalban lakó fegyveres boerek száma 3000; a Bechuanaland és Rhodesiában 8000 fegyveres boer lakik. Az idegen legiók pedig a következő haderőt képviselnek: németek 4000; belga és németalföldiek 6000; izlandi 2000; scandináv 1000; amerikai 6000; svájci, olasz, francia 600 és 200 zsidó ün-kéntes.

Nászmenet automobil kocsikon.

Óriási tömeg verődött össze tegnap a Szajnaparton megcsodálni egy nászmenetet, a mely husz automobil kocsin ment a templomba, Maitre kisasszony esküvőjére Laurencón ural. Az automobílok mind fel voltak díszítve élő virágokkal s elég szép látványt nyújtottak.

A new-yorki „négysszázak”.

Igy hívják New-York azon klubját, a melynek tagjai csakis azok lehetnek, kik milliárdosok. Ez a klub mindig gondoskodik valami új szórakozásról tagjai részére. A mult hetekben az Odaliskek bálját rendezte, a mely pikantéria tekintetében minden elképzelhetőt felült. Legujabban ismét rendezett egy bált, a melyen a hölgyek mind „békék”-nek voltak öltözve. A new-yorki újságok a legnagyobb elragadtatással írják le az egyes „békéknek ruháit, a csipkéket, penlékát és gyermekkocsi árait.

Jules Guérin beteg.

A „Fort Chabrol” védője, Jules Guérin, ugy látszik mégis megadta az árát a 38 napi koplálásnak, mert állapota napról-napra súlyosbodik, daczára, hogy a Luxembourgba szállították át, hol a levegő jóval egészségesebb. Hozzáátartozói most azt kérelmezték, hogy valamelyik kórházba helyezze el, de még nem döntöttek kérelmük felett.

Székelyek a pénzügyminiszternél.

Sepsi-Szent-György város küldöttsége f. hó 30-án délelőtt tisztelgett Lukács László pénzügyminiszternél, kinek pompás díszpol-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Október 31.

Reformáció emlékűnnepén.

Írta: Legifj. Szász Béla.

Ma győzedelmi zászlók nem lobognak,
Ma búszkehangu kürtészó nem rivall,
Ma ünnepelni vágyó néptömegnek
Nem kél az ajkán vig örömszivaj:
Ünnep van mégis, szent, magasztos ünnep.
Méltó, hogy szűnk dobogjon érte fel,
Ünnepre gyűltünk össze mégis, imhol,
Bár oly kevés, ki vétünk ünnepel!

Pedig ma vált napfényre a sötétség,
Ma támadt új életre a remény,
A wittenbergi templom ajtajában
Ma gyúlt új fény hitűnknek éjjelén;
Oh Luther! Égő szellemed tüztől
Hány szív, hány lélek gyuladt lángra ma,
És új eget és új földet teremte
Lánglelkednek kiáltó szózata.

Sötét felhő borult akkor az égre,
Midőn eljöttél tiltakozni te,
Rút játék folyt a lelkiismerettel,
Elkorcsosult Krisztus igaz hite.
Oh Názarethi Jézus! Szent nevedben
Sátán ült kormányt, álnok és kevély;
Az áhitat helyén szilaj tivornya
És dobzódás folyt. Éj volt, rémes éj.

De im az éj egyszerre fényre válik,
Három csillagfény benne csak kigyúl,
Te szóltál, Jézus, élő lelked által
A Zwingli, Calvin, Luther ajkíról!

Midőn megszólalt ajkukon az ige,
Nehéz álomból ébredt föl a hit;
Ki tudná, oh, ki merné elbeszélni
Kisértektől rémes álmaim?!

Az volt a hajnal! Napsugár jöttére
A sűrű köd hogy foszlott szerteszét,
Hogy rebhent széjjel a sötét, gonosz had,
Miként a nyáj, ha elveszté fejét!
S a lélek megkönnyülten felsóhajtott,
A szívet háláérzet eltelé
És minden ajkon csendült szent szolozsma,
S Hozsánna szállt a megnyílt ég felé!

S a szent léleknek új kitöltetése,
A három nagy apostol újra él:
Kicsiny Wittenberg fényes templomában
Lánglelkű Péter újra szól, beszél;
S miként Tarsus szülőtte nagy Korinthus,
Kalvin, te Genfet épúgy fékezéd;
Jánosnak lelke, Zwingli, benned éledt;
Krisztus fogá e háromnak kezét.

De hajh! A földig megtüport fejével
A kigyó visszafordult, harcra kelt
És sok bajnok megváltó Krisztusáért
A harcmezőn dicso halálra lett.
Kappel! Kópár meződnék szomju földén
Mily had sereglik szent zászlók alatt!
S rohamra ment és folyt a vér patakban,
S a legnemesb szív élte megszakadt.

Hétszer esett a földre Krisztus ügye,
S mindig erősbben támadt újra fel;
Hiába volt rút cselszövés, erőszak,
Nem bírt a hitnek bátor hősiével.
A lélek volt velük harcaikban,
A Krisztus örködött lelkiük felett,
S a szent ügyet, mit Isten tart kezében,
Legyőzni csellel, karddal nem lehet.

gári oklevelet kézbesített, a Seps-Szent Györgyön létesített dohány-gyárért való halálból, mely a székely kivándorlás eszöken-tésére igen jótékonyan hat. E dohánygyár felállításában *Bekies* Gusztáv orsz. képviselőnek is igen nagy érdeme van. A küldöttséget ifjabb *Gódrí* Ferencz S.-Sz.-György jeles ifjú polgármestere vezette, ki egy rendkívül tartalmas és lelkes beszédet intézett a miniszterhez, mely csak úgy duzzad a székely önértéktől és erős színekkel vázolja a székelység eddigi elhagyatottságát, s a lármás zöldszász fészkelődésekre igen finoman sujt le. E beszéd annyira fölötté áll a közönséges sablonon, hogy belőle közüljük az alábbiakat:

Nekünk szegény de lelkes székelyeknek még mindig csak ritkán jut ki az a szerenese, hogy az újabb örvendésen felénk fordult országos rokonszónv és figyelem, ne csupán jóindulatu testvéries biztatásokban, hanem kézzel fogható komoly tettekben is nyilvánuljon.

Meglehet: hogy mivel messze keleti bérceink között kissé tán távol is estünk a melegítő központtól, sulyos helyzetünk alaposabb ismeretének ebből származó természetű hiánya volt okozója, az újabb időkig annyira nélkülözött gyökeresebb segély késedelmzésének; vagy pedig a megnyugtató biztos közüdat, hogy mi szélelyek a magyar nemzeti állameszmének amugy is mindig és minden körülmények közt a legrendíthetlenebb hívei lévén, előbb inkább a gyöngébbeket kellett abban megerősíteni, vagy tán éppen az attól idegenkedőket megnyerni.

Bármiként lett légyen is: ezt legkevésbé sem mondjuk panaszképpen. Hiszen mi sohasem panaszkodtunk, Akkor sem, mikor az erdélyi fő-vasutvonalak építése alkalmával az összes székely városokat — bizonynyal magasab államérdeknek m'at — egytől-egyig következetesen elkerülték s nekünk husz évig kellett békésen várnunk jobb időkre: míg saját megterhelésünk mellett és szárnnyonakkal bár, de végre mégis összeköttetést nyerhetünk a művelt nyugattal. Akkor sem panaszkodtunk, mikor — jó intencziója, de téves kiserletozéseképpen, sok százszekbe került fényes állami tanintézetek keletkeztek idegen ajku szomszédunkban, az azok áldásait élvezők minden hozzájárulása nélkül: míg mi — megelégedve egy-egy kis segélyezéssel — egyetlen hasonló intézetünk létesítésére utolsó fillérünket is áldozatul hoztuk. Egyebekért sem békétlenkedtünk, sem azért panasznra nem jártunk, hogy mások méltányos előmenetelét a saját önző hasznunkért megakadályozzuk, sem a mi külön székely nemzeti színeinkkel a dicső magyar trikolorát hűtlenül fölesercélai meg nem próbáltuk soha, habár mi is voltunk a multban olyan küb stb. politikai nemzet Erdélyben, mint mások... stb.

SZÍNHÁZ.

Kegyelet. A Nemzeti Színház tagjai az idén is megkoszorúzzák Mindenszentek napján az elhunyt pályatársak sirjait. A személyzet délután 3 órakor vonul ki testületileg a temetőbe, a hol *E. Kovács Gyula* sirjánál *Tompa Kálmán* szavalja el ez alkalomra írt versét, a melyet a színházi énekkar gyászéneke előz meg és fejez be.

Szent-Ivánéji álom előadása holnap este — tekintettel a temetői ünnepségekre — 7 óra helyett fél 8-kor veszi kezdetét.

Magyar Színpad. Ilyen czímen okt. 1-ső napján egy színházi napilap indult meg Budapesten. Szerkesztője *Márkus József*, a *Budapesti Napló* színházi rovatvezetője. A lap

mindössze négy oldalra terjed, de ezen a négy oldalon tömören és röviden megírva annyi mindenféle érdekes színházi hírt ad, hogy annak, a ki színházi dolgok iránt érdeklődik, szinte nélkülözhetlen. A lapon megvannak az összes budapesti színházak napi színlapjai, vannak önálló színházi tárczái, érdekes czikkei a színházi életből s egy esomó érdekes rovata: *Budapesti színpadok*, *A kulisszák mögött*, *Külföldi színpadok*. A lap a vidékkel is foglalkozik s így nemcsak a fővárost érdekli, hanem a vidéket is, a hol főleg színházi körökben bizonyára kedvelt napi olvasmány lesz ez a változatos és érdekesen szerkesztett kis színházi napilap, melynek előfizetési ára egy évre 8 ft, fél-évre 4 ft, negyedévre 2 ft. Ha valaki elő akar fizetni, ebbeli szándékát lapunk szerkesztőségénél is bejelentheti.

A pálinka.

Kolozsvár, nov. 1.

Zola Emil, a regény király, írt egyszer egy nagyon tanulságos könyvet a — pálinkáról. A ki meg akarja ismerni az emberi méltóságot lealjasító, modorító mérgét, az alacsony szenvedélyek felkorbácsolóját, a bűnök és förtelmek forrását, melyekből az emberi lélek szertelenségei fakadnak, olvassa el ezt a márkáns vonalokban meg írt regényt. Zolának ez a könyve mindenesetre megtanítja az embert legalább arra az igazságra, hogy a bűnök mesterséges kulturájának ez eszközt, a humanizmus nevében kötelesegtünk leszorítani arról a szerepkörrel, melyet jelenleg játszik a társadalom életében. Pedig a pálinkának most fontos szerepe van. Érték gyanánt tekintik a közforgalomban. Pálinkával fizetik a mezoi és ipari munkások bérének egy részét. Az így in nuatura adott munkabér főleg a mezoi és földmunkások, az építő napzszámosok, a gyári alkalmazottak napi bérében első helyen áll s immár vannak egész vidékek, a hol nem kaphat munkást a munkaadó, ha nem hajlandó naponta kétszer-háromszor kiosztani közöttük a nép demoralizációjának ezt a rettetes eszközét. Bele nevelték a munkás népet a pálinka ivásba s az ezelőtt még évtizedekkel józan magyar faj soraiból hatványozott számban szedi áldozatait a delirium tremens.

Hol vannak azok a rég mult idők, midőn a magyar paraszt saját termésű borain kívül más szeszes italt nem ismert még? Ugy tűnik fel, hogy rég volt nagyon, pedig alig néhány évtizede, hogy az alkoholnak áldozatául dobta oda a társadalom könnyelműsége azt a magyar munkást, melynek erkölcsi tisztaságán nyugszik a nemzet fizikai és morális ereje.

Az idegen invázio magyar felföldön, az italmérési jog szabados alkalmazása s valjuk be őszintén, a mezőgazdasági szeszgyárak rohamos szaporodása, de mindenek fölött a társadalom közönyössége közrejátszott annak a szomorú helyzetnek megtoemntésében, melyet az alkoholizmus rabjává lett népünk erkölcsi képe fölmutat. A satnyuló és enervált nemzedékek, munkaképtelenek nagy tömege, a börtönök lakóinak jelentékeny többsége s maga a parasztszociálizmussal megtámadott mezőgazdaság, az alkoholnak köszönhetnek minden nyomorúságot, züllést, bűnt és reménytelenséget.

A történelemnek megvannak a maga példái és tanulságai. Észak-Amerika óslakóit nem csak fegyverrel, de pálinkával vitette ki az angol hatalalom; Afrika szerezsen népeinek millióit a pálinkával igázták le Európa „civilizált” térhódítói. Ezt a bűnt nem montheti somni álokoskodás, de nyerhet-e bocsánatot egy nemzet, mely saját fiainak ezreit könnyelműen dobja az alkoholizmus fertőjébe s nem emel akadályokat az erkölcsi züllés ragályának?

Lehetetlen megdöbbenés nélkül végig olvasni a statisztika ide vonatkozó adatait. Éreznünk kell, hogy ha elikés is, de kötelesegtünk gondolkodni azokról az eszközökről, melyekkel a multak hibáit expálhatjuk s nyugodt lelkiismeretel szerezhetünk a jövőre.

A külföld már rég előlár ezen a téren. A törvényhozás és a társadalom közös erővel igyekezik a mértékletességnek híveket toborozni. Hátra maradtunk mi ezen a téren is. Legfennebb szánakozó mosolylyal találkoztunk eddig az az álmodozás, a ki a mértékletességi egyletek felállításának, a törvény szigorú végrehajtásának, szabályrendeletek alkotásának utópikus eszközeivel akarta megvalósítani ábrándjait. De mégis — oppur si mouve! Megmozdult már a föld s ideje is volt, hogy megmozduljon! A Bars megyei Gazdasági Egyesület Léván és a szomszédos Hont megye törvényhatósági bizottságai állást foglalt a pálinka ellen s köriratban hívják fel a vármegyék figyelmét az alkoholizmusban rejlő veszélyek ellen.

E kérdés legmelyebben a mezőgazdaság érdekeibe vág s így örvendünk, hogy egyik gazdasági egyesületünk vetette felszínre ezt a kérdést, melynek megoldása elől immár sem a törvényhozás, sem a társadalom ki nem térhet.

Törvényünk volt eddig is, de itt is az a sajnos jelenség érvényesült, hogy a betű írott malaszt maradt s nem vált köztudattá a mindennapi életben. Az 1898. évi II. t. cz. 32-ik §-a a következőleg rendelkezik:

„A munkások munkabérét, élelmzési járandóságát szeszes italokkal, vagy áruccikkal egészben, vagy részben stb. megváltani tilos.”

A ki a törvényt e rendelkezése ellen vét, az ugyanezen t. cz. 58-ik §-ának értelmében kihágást követ el s 30 napig terjedő elzárással s 600 koronáig terjedhető büntetéssel ítéltető.

Nincs tehát egyéb hátra, mint alkalmazni a törvényt s a törvénynek oly magyarázatot adni, hogy a pálinkának bármily alakban való adagolása nem tekinthető egyébnek, mint a munkabér szeszesitall való megváltásának.

Szabályrendeleteket kérünk a gyermekek iszákosságának megakadályozására is. Legalább 15-ik éven aluli gyermekek számára tilos volna a szeszes italok kiszolgálása s az ez ellen vétőktől meg kellene vonni az italmérési jogot. Elvolna tiltandó a kocsmái hitelezés, a nép szegényedésének, a házátlan bevándorlottak gazdagodásának s az uszórának ez az eszköze. Az államnak meg kellene tagadnia a segélyt az ilyenmü hiteleköl származó igények érvényesítésére.

Radikális eszközök ezek, de hathatós gátat emelnének az alkoholizmus terjedése ellen. A törvény szigorú végrehajtása, a pá

a munkabéreket; — a pálinka azonban pénzbe kerül a munkaadónak is s a különbözet nagysága ily szempontból csak látszólagos lenne, de ha nagy áldozatot hozna is vele a munkaadó, nem volna szabad visszariadni a törvény radikális végrehajtásától, mert ezt követeli a nemzeti érdek, mely előtt minden más érdeknek meg kell hajolnia.

Török Mihály.

November 1-vel

új előfizetést nyitunk lapunkra.

Nov.—decz. hónapokra 3 ft.
Egy hórá 1 ft 50 kr.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE

Kolozsvár, október 31.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt csütörtökön (nov. 2.) jelenik meg.

Halottak napján.

Az utam sirok közt vezet
S egy gondolat, mind tépeteg:
Mi lesz velünk, ha eljutánk,
Hol sirgöngyö hull reánk?

Honnan jövőnk, hova megyünk,
Lesz életünk, vagy elveszünk?
Küzdelmeinknek czélt, mi ád,
Találunk majd egy jobb hazát?

Mit mond az ős nyilatkozat?
Krisztus hitén az áldozat?
A vértanuk üdvözlése,*
Halált mosolygó szent hite?

Mi a parány porban, fűben,
Csillagvilág a nagy űrben?
Cseppharmat a virágkelyhén,
Nagy Ozeán a földtéken?

Mi az erény, jótett s az ész?
Mit ér, ha mind a sirba vész!
Kizkódve rongy s borbopalást,
Talál-e majd vigasztalást?

S amint ekép gondolkozom,
A fáradt lélek álma nyom...
Megnyugtatóan, édesen
Egy titkos hang susog nekem:

Jó párna volt s leend az ész, de tán
Jobban pihensz a hitnek vankosan!

Fülöp Sz. Lajos.

A bogártelki tüzvész.

Kolozsvármegyének tisztá magyar, szorgalmatos községe Bogártelke — miként tegnapi lapunkból is látható f. hó 26-án óriási tüzvész áldozata lett. Több, mint száz épület semmisült meg s 45 család maradt hajlék és minden élelmiszer nélkül. A nyomor irtóztató. Gróf *Lázár István* alispán tegnapi össze hívta Kolozsvármegye közig. tisztikarát s a teendőket megbeszélték. Az alispán négyszáz frtot tett folyóvá a szegény alaphól, hogy a legelső szükségletek fedezhetők legyenek. Az ő elnöklése alatt megalakult a gyűjtő bizottság, melynek a

*) Caesar! morituri te salutant!

rszágokban levő életüket, ha ő „igent” mond, libe terjesztette az általuk meglátogatandó ülföldi országok szépségét, a fellegetlen mosolygó egeket, a sima napfényes déli tenyért, melyen hajókázni fognak és aztán, elentétül, szomorú megtört hangon és sötét ánatos tekintettel keresve az övét, lefestette letüket egymástól elválasztva, a Nináé munától kimerülve, napfény nélkül, elhagyatva, igazságtalanul, az övé bűnösen, természetlenül önkretére általa.

Oh az a kedves fő, az ő kibomlott eszénye szín hajával, mily nehéz volt, midőn a Douglas szavait hallgatva, annak a eblére borult. — „Ő bizonyosan engedni g!” gondola Douglas, a mint még szorokban vonta a kebléhez és arra a gondotra, hogy végre megnyerte őtet, a győzelem és mámorával csókolta meg a fehér homkát.

De az a diadalérzet rövid ideig tartott, ina ismét felemelte nyughelyéről a fejét és radt beesett szemekkel nézett reá és azokban az engedésnek nem volt semmi jele, sak kimondhatatlan töredelmesség és bánódás.

— Nincs jogom önt hibáztatni, mondá omoruan és bágyadtan — nincs jogom, mert a bűn éppen annyira az enyém, mint az öné, sőt én bűnösebb vagyok, mert látom a veszélyt és más által figyelmeztetve oltam reá és nekem el kellett volna inném, de oly egyedül voltam és nem volt enkim, a hova menjek és nem gondolkoztam, az nem mertem gondolkodni, azt reméltem, hogy ön könnyűléttel lesz irántam és most, midőn látom, hogy mi vagyok, midőn látom, hogy irántam való szerelme nt mily mélyen lealázta, számom és bánom, hogy miért nem mentem el, miért nem futottam inkább a világ végére, mint hogy önt ilyen kísértésnek tegyem ki és ilyen bűnbe vesszem!

közp. tisztikaron kívül a nádas menti főszbiró és a bogártelki ev. ref. lelkesz is tagja. Országos gyűjtést fog rendeztetni s minden módon igyekezni fog a gyűjtő bizottság a derék, szorgalmatos nép fölsegítését előmozdítani. Addig is, a mig az országos fölhívás kiadatnék, a bizottság föl kér minden jó szívű embert, hogy adományait a bizottság pénztárnokához dr. **Rohonczy Lajos** urhoz (vármegyeház) elküldeni sziveskedjenek.

— **Hol a piac?** Kolozsvár város rendőrhatalósága egy alkalommal ugyancsak a saját felszólalása következtében megselekedte azt a helyes dolgot, hogy a közönséget plakátok útján tájékoztatta arról, hogy a novemberi országos vásár alkalmával az egyes csoportosított áruccikk a decentralizált piacoknak mely részén, vagy mely utcákban árusíthatók, tehát a közönség mely ponton koresheti az árukat. Ez a szükséges hatósági intézkedés most szép csendesen elmaradt, holott éppen most olykép helyezték el az egyes piacokat, hogy a vásárló közönség nem képes elizagodni rajta, s csak a főbb utcák és terek bejárása mellett, tehát nagy idővesztés árán tudja meg, mely árut mely piacrészen talál meg. Most már ugyan késő volna a hatóság e nemü intézkedése, de jövőre okvetlenül vegyék elejét ennek a sok zavarnak s egyben tegyék meg azt is, hogy a piac elhelyezéssel ne folyton ekszperimen-táljanak, hanem tegyék állandóvá a berendezkedést, hogy a közönség előre tudhassa, mely városrészen mit találhat?

— **Városi költségvetés.** A városatyák zokon veszik, hogy a nov. vásárra tüzték ki a költségvetés tárgyalását. Ilyenkor mindenki el van a vásárral foglaltva. Ez magyarázza meg azt, hogy kevesen jelenhettek meg s egy d. u. végig nyargaltak a költségvetés a közművelődési kiadásokig. A 60 közönséges rendőr felének a fizetése javítására 1200 frtot szavazott meg s az alszámvevőnek 200 frtal emelték fel a fizetést. A város adminisztrációális kiadásainak ³/₄ részét állami funtió teljesítésére fordítja. Törvény és miniszteri rendeletek kiáltásba kelyezik a városok segélyezését s a bizottságban felmerült, hogy ez mind eddig csak írott malaszt.

Pedig a házi pénztár annyira üres, hogy már a folyó kiadásokat sem tudják teljesíteni. A biz. tagok arra utasították a tanácsot, hogy az állami funtiok teljesítésért a várost kárpótláshoz juttassa.

Ezzel kapcsolatban az állami anyakönyvi hivatal is átadandó az államnak, mert e funtiók teljesítésére a városnak hivatalnokai nincsen.

— **Ez nem jól van így.** Kolozsvár városában régtől fogva és köztudomás szerint sok olyan dolog történik, a minek nem volna szabad megtörténnie. A miről most szólnunk néhány szót, lényegében és külső formáiban is módfelett csunya dolog. Értjük az egyes utcazsörgőkben és sok helyt a nyílt utcán is folyóümlő piszkot. Nem akarjuk ezt a nevéen nevezni. Ehelyett egyszerűen utalunk a Minorita templom oldalánál végig vonuló utcazarszra, a Tivoly-utczara s különösen a a r. kath. egyházközség bérpalotáinak beszűgélésénél látható ocsmányságra, meg az összes mellékutczákra, melyek ezzel a szennyel el vannak árasztva, nemcsak, hanem a főtér aszfalt járdáin is az egyes kapusarkok-

— Nina, kiáltá Stafford türelmetlenül, én nem tudlak tégedet megérteni! A megbánds már késő. Ezek után, hogy tudsz itt maradni? Nem látod ki, hogy holnap ilyenkorra a ház nál mindenki tudni fogja? Azt gondolod, hogy az az asszony egy pillanatig hallgatni fog arról, a mit látott és hallott? Gyermekek, hallgass reám, a mire én kériek, abban nincsen bűn — hogy volna?

Az az asszony rég eljátszotta annak a jogát, hogy tekintettel legyen iránta; te vagy a feleségem, az én igazi feleségem, a ki szeret engem és a kit szeretek, — mert, drágám, te éppen oly igazán szeretsz engem, a hogy én szeretlek tégedet! — folytatá szenvedélyesen, ismét magához ölelve őt.

De a leány mind a két kezét a Douglas mellére tette és minden erejét összeszedve, távol tartotta magától és még egyszer reá emelte a tekintetét.

— Ön szeret engem, — mondá — szeret és mégis becsstelenné kíván tenni! Az ilyen szeretetnél, mint az öné, előbbre teszem a gyűlöletet!

— Nina!

A Douglas karjai lehullottak róla, egy vagy két lépést tett hátrafele és haraggal vegyült szenvedélyes szerelem kifejezésével nézett reá.

— A mit mondtam igaz, — folytatá Nina ugyanazon a hangon. A gyűlölet bármily heves, bár mily erős, csak a testemet tudná megölni; de az ilyen szerelem, mint az öné, a lelkemet — és az ön lelkét tenné tönkre!

— Ah, ez a baj! — kiáltá Douglas keserűen. Te is olyan vagy, mint minden asszony.

(Folytatása következik.)

tól végig huzódó szennybotránkoztatja a járó-kelők szemét. Ezen az ocsmány dolgon kellene még pedig sürgősen segítni valamit a közhátoságnak, mert az még sem járja, hogy folyton ilyen látványok gyönyörködés-sék a járó-kelőket, a melyek sörtek a jobb izlést és hátrányára vannak a közegészségnek. Vagy néhány úgynevezett nyilvános illemhelyet kell felállítani, vagy gondosan ügyeltetni arra, hogy az utcákat így módon ne szennyezzék be, mert ha így tart, ma holnap oda jutunk, hogy megbotránkozás nélkül járni sem lehet az utcáinkon. A mi magában elég czudar dolog.

— **Villamos erő.** A Kolozsvárra behozandó villamos erő előállítására létesítendő hidegszamosi turbina és vízmű megoldás felé közeledik. Az 1700 m. hosszú, 180 czm. magas, 150 czm. mély beton csatorna előállítására a pályázat már ki van hirdetve, Szajbel és Mándel részéről. Ajánlat tétellel felbírták Reményik Károly, Melocco és más cégeket. A csatorna egy duzzasztóból indul, s sziklák és hegyoldalokon halad. 200 méter hosszan áttöri a gr. Bothlen sziklát s egy reservoírba jut, honnan 45 m. eséssel a turbinára ömlik. A vízmű a jövő év derekára már elkészült. Az elektro-technikai felszereléseket nagyobb villamos társaságok szállítják.

— **Hiba Kolozsvár költségvetésében.** Egy tévedés csuszott Kolozsvár város költségvetésébe, a mit ha helyreigazítanának, a 47 %-os pótdátó tetemesen le lehet szállítani s a városi jövedelmet 20—26 ezer frttal növelni. Eme tévedést, melyet Kolozsvár város által ujabban kiadott költségvetési előirányzatában is konstatáltunk, a következő adatokkal világítjuk meg:

Az egyenes adóról szóló törvények és szabályok 1888. évi hivatalos kiadásának háza-dóra vonatkozó része 113 §-a világosan rendeli, hogy az ideiglenes házaadamentesség csak a folyó állami házaadó szorítkozik, tehát nem ad igényt oly egyéb községi tehertől való felmentésre, melyeket a háztulajdonos azon épülettől viselni tartozik. Minthogy Kolozsvár sz. kir. városnál a házaadadó összeg 1899-ben az ideiglenes házaadát is beleszámítva 224311 frt 65 krt tett ki, mint azt az 1899 évre három évi érvénnyel a pü.ig. által megállapított és a városi adóhivatalnál közszemlére kitett házaadadókivételi listájról láttuk. — E törvények szerint tévesen van Kolozsvár város költségvetési előirányzatban az állami adó összege kitüntetve, mivel abban csak is a nem adó mentes házak után kivetett 154, 952 frt 55 kr., házbér-adó szerepel s nem vétettük figyelembe az ideiglenes házaadó mentesség után megállapított 69, 859 frt 10 kr., összeget. Mi, ha figyelembe lett volna véve, a községi pótdátó jóval kisebb, 9%-ban lett volna megállapítható, mert e törvényes adóból 20—26 ezer frt beszédhető volna.

— **Az aszfaltos országot.** Ilyen is van, még pedig Kolozsvárt. A Külmonostor utcájában a lakosság költségén aszfaltjárda van, az állam és város gondoskodásából pedig országot, sőt még rosszabb az ország-utnál, mert az országot a por tetszése szerint tenyészkedhetik, de Kolozsvárt az említett utcában, két sor ház, köztük a megyeháza is, visszatartják attól, hogy az emberi tudóktól messze távozzék. Igazán hihetetlenül botrányos állapot van ebben az utcában. Szégyenére válik Kolozsvárnak s bizonyítja, hogy a köztisztasággal, a közönséggel nálunk senki sem törődik. Mert ha ezzel a két íze-vel valaki foglalkoznék, nem volna lehetséges, hogy a helybeli sajtó felszólalása ellenére is a város egyik legnépesebb utcájában, bokaig érő por legyen. A város képviselőtestülete egyszer már elhatározta, hogy ezt az utat rendbehozatja, de ez a határozat még arra sem volt jó, hogy naponta, vagy legalább hetenként egyszer lokaparkja a port az országutól. A köztisztaság és közegészségügy derék képviselőit a városnál, néhány napra internálni kellene a Külmonostorutczába: talán ekkor, jó vastag porréteggel becses tődükben, gondolkodnának azon, hogy egy magát civilizáltnak nevezhető városban ilyen állapot még sem lehetséges. A Külmonostor-utca lakói — ez a nevezetes — annak idején *saját költségükön öntöző csapatokat csináltattak* a vízvezetékben, sőt nagy költséggel öntöző kocsit is vettek. A kocsik, tömlők ott pihennek a városnál, a por pedig kétségbeesjt az egész városrész lakosságát, ezenkívül szépen odavonul a ropant költséggel épített új kórházhoz. Ilyen körülmények közt mind építhetnek szanatóriumokat a tíddörzések részére, mind tarthatnak nemzetközi kongresszusokat a közegészségügy tárgyában. Kolozsvár város kel- lős közepén poros országot vonul végig, két oldalán aszfalttal — ez az igazi kolozsvári specialitás. Mintha valaki czilinder kalapban, szalon kabátban és aztán azon alól mezitláb sétálgatna az aszfalton. Ezt a tarthatatlan állapotot a polgármester ur szíves figyelmébe ajánljuk, aki bizonyára sietni fog véget vetni ennek az állandó botránynak.

— **Revolveres szerelem.** Ma délelőtt 11 órakor szenzációs eset történt a Pata- utcában. Egy nyomdász megakart a löni a szeretőjét. Mikor a revolvért rásütötte a leányra, véletlenségből a lövés elé került egy Veres Ferencz nevű 12 éves gyerek s a go-

lyó nem a leányt, hanem a gyereket találta. A mentők a sebesültet azonnal a kórházhoz szállították, de hiába. A gyerek olyan súlyos sebet kapott, hogy a kórház köszöbén össze- esett és meghalt. A szomorú eset nagy rész- vétet keltett.

— **Szerencsétlenség a vasuti hid alatt.** Tegnap este történt. A vasuti hídna. Bugyelogán Péter a hid alatt volt. X. Y. (adat hiányában így nevezzük) pedig a hid felett. Hogy miért volt Bugyelogán a hid alatt és miért volt X. Y. a hid felett: ki tudná megmondani? Elég az hozzá, hogy X. Y. egy követ dobott le. A kö ráesett Bugyelogán Péter fejére. A koponyája be- tört. És pedig súlyosan. Ezt mondják a men- tők, kik a szerencsétlent beszállították.

— **Meghívó** Van szerencsénk a Tanárje- lötek Szegélyegylete t. tagjait a 1899 év novem- ber hó 5-én azaz vasárnap d. e. fél 11 órakor a bölcskar I. sz. tantermében tartandó rendes köz- gyűlésre meghívni. Ha a tagok kellő számban nem jelennek meg, a gyűlés november hó 5-én azaz a rákövetkező vasárnap d. e. fél 11 órakor fog ugyanott megtartatni a tagok számára való tekintet nélkül. Demeter Dezső e. i. elnök. Wollek Géza e. i. titkár.

— **Az ujságok szubvencziója.** A kormánypárti ujságokra kezdenek rossz napok járni. A szubvenczió, mely különböz- ő csatornákon folyt eddig a kormányokat tüzen- vizen támogató lapok kasszájába, kezd mind kisebb lenni s bizonyára sok ujságnak kimu- lását fogja okozni. A nagy közönségnek fo- galma sincs, hogy egyes lapok minő kedvez- ményben részesültek az eddigi kormányok részéről. Egyike volt a kormány szubvencziói- nak, a „*hírlap bélyeg kedvezmény*,” a melyet most Hegedüs Sándor miniszter eltörölt s a mely abból állott, a postabélyege- ket „*kedvezményes*,” vagy „*előállítási*” áron adták. Ált pedig ez a kedvezmény abban, hogy a hírlap-bélyegnek ezerét, a mi darabonként egy krajczárral számítva, tíz forintot tett volna ki, adták miniszteri engedéllyel *két-három* forintért, sőt voltak különösen kedvezményezett vállalatok, melyek az előállítási árban: vagyis **harmicz kraj- czárért** kapták a postabélyeg ezerét. El lehet képzelni, mily óriási különbség az, ha naponként tíz forint harmincz krajczárért, vagy két forintért kapja valaki azt, a mit más, a kormányfnyal egészege nem lépett lapok teljes tíz forintjával fizettek előfizetőik ezere után. Nem kevésbé jó eszköz volt a la- pok barátságának megnyerésére a hivatalos hirdetések közlése. Tízezreket-százazereket le- hetett eképpen jutatni egyes vállalatoknak s a nagy közönség még csak észre sem vette ezt a leplezett korrupciót. Ennek a vásár- nak most már vége. A Bánffy kormány e korrupciós hagyománya — nem fog többé fekélyt képezni a magyar sajtó tisztességén.

— **Diákünnep a védő szent emlé- kére.** A kolozsvári r. kath. főgymnásium ifjúsága, mint azelőtt, már hosszú idők óta, ugy most is nyilvánosan megünnepli a magyar ifjúság védő szentjének, *Szent-Imr*-ének az emlékeztetét. Ebből az alkalomból a legköze- lebbi vasárnap, az ifjúság önképzőköré nyil- vános iskolai ünnepélyt rendez, melyen em- lékbeszéd, szavallatok és ének darabok kerül- nek előadásra. Az előkészületek már javá- ban folynak.

— **Hirdetmények olcsó postadíja.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara figyelem- zeti az érdekelt üzletembereket arra, hogy a ke- reskedők, iparosok, gyárosok stb. által üzletük érdekében időnként kiadni és többnyire ingyen kiosztatni szokott nyomtatott hirdeményeik a be- földön és Ausztriában, valamint Boznában s Her- cegovinában hírlap jegyekkel bérmentesítve a pos- tán kedvezményes díj mellett szétküldhetők:

1. ha a magyarkorona államterületén, vagy Ausztriában rendes időközökben megjelennek, illetve postára adnak;

2. ha a megfelelő elnevezés és a felelős szerkesztő neve minden egyes példányon megvan jelölve s ezáltal az időszak folyóiratok jellegét öltik fel.

A hírlapjegyekkel való bérmentesítésre azon- ban a feladó lakhelyére illetékes posta és távirda igazgatóság engedélyét bélyegköteles folyamodvány útján kell megszerezni a Postatárfak I rész 11. § 5., d. pontja alapján.

— **Ki írta a bibliát?** Birmingham egyik községi iskolájában a tanár apró pa- pirlapokat osztott szét a tanítványok közt azzal a meghagyással, hogy mindegyik gyer- mek írja rá a feleletet erre a kérdésre: „Ki írta a bibliát?” Az egyik felelet így szólt: „Dávid”. A másik: „Cadbury” (híres angol csokoládé-gyáros), a harmadik: „Dr. Grace” (a híres crickettjátékos) s a negyedik: „Shaks- peare”. A többi szavazat megoszlott Sokra- resen, Tell Vilmos, VIII. Henrik, Akiba rabbi és Van Houten közt.

— **Az oroszok népszámlálása.** Az orosz császári központi statisztikai hivatal most adta ki a legutóbbi népszámlálás ered- ményét. A kimutatás szerint az ötven európai kormányzóságnak 94,215,000 lakója van, közülük 46,447,000 férfi és 47,767,000 a finnek, bukhariak, kirvaik és külföldön tartózkodókkal együtt 126,411,000, közülük 63,253,000 férfi és 63, 158,000 nő,

— **Tehénbőrbe varrva.** Sajátságos gyógymodot követ egy párisi orvos a beteg- ségek ellen való harcában. Pázienseit egy frissen loétl tehén bőrébe varrja, még pedig úgy, hogy az illetőnek csak a feje látszik ki. Az orvos elmélet szerint ez eljárásnál fő a gyorsaság. A paczient gyorsabban bele kell pólyázni a tehén bőrébe, semmint az ott levő vér megolvadhatna. A további eljárás az, hogy miután a beteg rövidőbb-hosszabb

időt a bőrben töltött, meglep fűrdőbe teszik és azután, ha akar, megyógyulhat. Minthogy egy tehénbőr csak egyszer lehet használni, ez a gyógy mód nem tartozik az olcsó kurák közé és az illető orvos eddig csak nagyon gazdag betegekkel experimentálhatott. Hogy milyen eredménnyel? — arról nem szól a krónika.

— **Finom udvariasság.** Bizonyos gazdag uraság chedre hívá faluról bejött kasznárját a városba, ki nem győzé a jó marhahúst magasztalni s végre lelkesültlen szóla: „Már az igaz, hogy ily ökröt csak méltóságok közt találhat az ember!”

— **Európa legnagyobb országa:** Spanyolország. Ott évente átlag háromezer órán keresztül süt a nap; míg Olaszország- ban csak 2300, Németországban 1700 és a köd hazájában, Angolországban csak 1400 óra hosszú, tehát félnyi ideig, mint Spa- nyolországban, ragyog a nap az égen. S ez könnyen érthető, mert hisz tudjuk, hogy Ang- lia Európának legesősebb vidéke, a mennyi- ben ott az esővíz egyévi tömege a skót fel- vidéken 8890, az angol Alföldön 6000 milli- méter. Csak más országok csapadéki visz- nyaival hasonlítva ezt össze, tűnik ki, hogy milyen kolosszális esőzések vannak ott. A bernardini apések legesősebb vidékén is csak 2584 milliméter az esővíz tömege, Olaszor- szágból Milánó a legesősebb pont 966 milli- méterrel. Franciaországban Páris a legszá- razabb 579 és Joyeuse városa, a Rhon mentén a legesősebb 1241 milliméterrel. Te- hát hasonlíthatatlanul leg többesőr esik Angli- ában és az esernyősöknek valóságos Eldorá- dója lehet London, hol az esztendőnek 170 napján esik az eső.

Gyászrovat.

Temetés. Nagy részvét mellett temették el ma d. e. gr. *Nemes Nándorné* Kolozs- várt. Az augusztusni templomban a temetési szertartást Bíró Béla apátplébános fénys se- gédlettel végezte. Innen a menet a Monostor és Unió-utczán végig vonult. A menet előtt koszorúkkal megrakott s a család czimerei- vel ellátott kocsit haladt. Az elkunyt koporsó- jára a következők helyezték koszorú:

Kedves Urnőjének Szent Tamás község- Annától. Há barátságból Vilma és Berta. Legjobb barátónak. Zsuzsi, Józsi, Janka, László. A kedves Lilynek Henriette. Szeret- tettel sognornőnek Rozali. Kedves Lilinek Anikó. Szeretettel Lilinénnek Mari és János. Jaki, Dory. Szeretett barátjának Jozefin. Szeretett sognornő Helén. Githa, Mária, Erzsébet, Eugénia a jó nagynénnek. Szeretete jeléül az országos magyar képző művészeti társulat. Mária és Károly. Kedves jó Lilinénnek, Polka, Sarolta, Bálint, Nándor, Jancsi, Andris. Légy áldott kedves jó Lili. Br. Kemény Kálmáné. Utolsó üdvözlét Gáb- riella. Vörös Kereszt Egylet Kolozsvár városi választmánya özv. gr. Nemes Nándornak. Károli, Róza. Pepi-Fáni. A mi drága Lilynek Agate és Eugéne. Wagner Géza és családja tisztelete és kegyelete jeléül. Szor- moru hodolata jeléül Wagner József. 5 drb. koszoru néhai özv. Nemes Sándorné kertjéből.

Az impozáns menetben ott láttuk az előírzési főúri osztály tagjait, megjelent Palkovits altábornagy, számos jétékony tesztü- let küldötsége. A piaristák templomában az oltár előtt felállított ravatalra helyezték a koporsót s Kozár Ferencz házifőnök ünnepé- lyes rekviemet tartott. Ezután az elhunytat a templom alatt sirboltba helyezték.

Egy jó asszony halála. Egy derék öreg matrona haláláról értesít egyhozzánk bekü- lött gyászjelentés. Özv. Zeykhalvi Zeyk Sándorné sz. Szabó Anna urnó halt el hosszabb szenvedés után Makfalván. A boldogult, aki özvegye volt az erdélyi részek egy időben széles körben ismert közéleti tevé- kenységű gavallérjának: a puritán jellemmel általánosan tisztelt Zeyk Sándornak, sokat szenvedett életében, de szenvedésére enyhü- lést talált az emberszeretben, a melyet dogmájul vallott és állandóan gyakorolt. Halála széles koru rokonságot ejt gyászba. Felszeghy Dezső íróársunk anyósát veszítette el benne. Temetése ma megy végbe Erdő- Szt.-Györgyön, hol férje mellé helyezik örök nyugalomra. Nyugodjék békével!

Közönség köréből.*

A kiskereskedők és a pálinka.

(Válasz.)

Kolozsvár, okt. 31.

Az „Ellenzék” 243. számában fenti ciz- men egy közlemény jelent meg. — Szer- zője foglalkozván az új italmérési törvények- kel, ezzel kapcsolatosan incognitó, meg nem állható érvekkel, gyanus fegyverekkel neki meg a kiskereskedő osztálynak. Azért mon- dom gyanus fegyverekkel, mert a közlemé- nyen végig vonuló hang arra enged követ- keztetni, hogy az ismeretlenség homályába burkolt szerzőjének nagyon is érdekében áll, hogy a kiskereskedők országos mozgalma sikerre ne vezessen. Másodszor azért állí- tom, hogy meg nem állható érvekkel igyek- szik czikkének a valóság látszatát kölcsönöz- ni, mert azokat egyenként és összesen igen egyszerűen meg is lehet cáfolni.

Ugyanis a t. czikkirő többes számban beszélve azt mondja, hogy ezen új törvé- nyeket „igen érzékenyen” érintik a kis keres- kedőket, vagyis szatócsokat. Ez tény. De miért? Mert ez a törvény, mely az erkölcsi sülyedés és iszákosság meggátlása nagy pro- blemájának megfajtására, a czél elérésére

őhajtott szolgáltni, igen komikus semmisség- gé tőrült azon rendelkezés által, hogy elvéte- tik ugyan a kiskereskedőktől a „mérégnek” titulált pálinka poharazási joga, ám ugyan- ekkor átutaltatik e jog a korcsmárosokra! Holyén valónak tartom itt felkiáltani a gaz- dalkodó polgártársammal, hogy: „Ádtál Uram esőt, de nincs benne köszönet!”

Mert higgye meg a t. czikkirő ur, ha a kormány oly értelemben tett volna az er- kölcsi sülyedés és iszákosság meggátlására, hogy a közönséges bunda (sima) pálinka gyártását és elárusítását az egész korona te- rületén betiltotta volna, akkor nemhogy nem érzékenykedtek, de még nem is agítottak volna a kiskereskedők. Mig ellenben ekkor a nagy árulók bizonyára még a „Gonosz Pista” ünneplő koszenőjét is tele sirták volna.

No, de menjünk tovább. A jó hazafi sej- telmével jósálja a czikkirő ur, hogy a törvé- ny erkölcsi szempontból nagyon jó hatású lesz, mert előre láthatólag „csökkenti fogja a titkos alkoholistaik számát.

Erre az a válaszom, hogy én is jó ha- zafi vagyok, testtel, lélekkel és szívvel ma- gyar s mégis az ellenkezőjét kell állítanom. Mert hát nagyon naivnak, vagy igen laikus- nak kell annak lenni, ki azt hiszi, hogy né- pünk a jövőben nem megy oly gyakran a korcsmába, mint eddig a szatócskereskedésbe. Sőt ellenkezőleg. Eddig a szatócskereskedés- ben, hol sem hely, sem alkalom nem kínál- kozott, egy két kupiczával felhajtott s odáb- ment. De nem úgy ám az új rendszer szerint.

Korcsmában kényelmes asztalok, szé- kek, harapni valók hivogatón állnak majd előtte, sőt jóbarátok is inkább fognak akadni s ezek a kényelmek, ezek az alkalmoszerü- ségek rövid időn megfoszulják magukat e rendszeren s hazánk részét Oroszországhoz hasonlóvá teszik, hol milliókra megy a pá- linka szenvedély áldozatainak száma. Ez a tény, ez a szomorú valóság, melyet megmu- tat majd a jövő!

És az erkölcs! ? No ez aztán csakugyan meg lesz mentve! Képzeltécsak el a t. czikk- irő ur, hogy egy tisztességes mester ember, ki kerülve a korcsmát, a jövőben 10—12 éves fiát, vagy hasonidejű leány gyermekét küldi majd a korcsmába pálinkáért, mint tette ezt régen az üzleteknél. Mi fog ekkor történi?

A fiu gyermek látva a nagy tömeg dobzódo jó kedvét, bizonyára zsenge korá- ban megkívánja ő is a kedv derítőt s habár lopva és lassan-lassan bele merül és midőn már szüksége lenne rá a hazának, egy meg- tompult, megmételyezett, nemesért, jóért lelkesülni nem tudó vézna csontvázat kap. És a leány gyermek? Ki lesz téve a má- moros ripókók csufondáros mókáinak, eset- leg durvaságainak. S ha számba vesszük a kort, a midőn már is oly laza az erkölcs, csak egy egy parány hajlandóság kell s igen hamar letörök a lilium szál.

Nem örömmel, de honfui bánattal kellene irni arról, miatt tett sok fővárosi elő- kelő lap is. Mert tekintet nélkül a kis ke- reskedő osztályra, e törvények üdvöt nem hoznak a népre, nem a hazára!

Nem a kiskereskedőket kell megfosztani o bizonyos ártalmas jogtól, de még is jelen alakjában törhető rendszertől, hanem korlá- tozni a gomba módra termő pálinka árulá- kat, vagy pedig mint fenebb említém, betil- tani a bunda pálinka gyártását és elárusítását!

Igy talán célra vezetne az a dieserendő törekvés, melyet a kormány elérni vél; ám ezzel a törvényvel megnyit hazánknak a jövő évtel egy sötét századot.

Ennyit az igazság érdekében.

Cs. V. M.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Tiltakozás a „Hier” ellen.

Budapest, okt. 31.

Nagy visszatetszést keltett minden- felé az a körülmény, hogy az ellenör- zési szemlén a magyarul jelentkező tartalékosokat keményen megbüntették, viszont a honvédségi ellenörzési szem- lén a németül jelentkezőknek semmi bántódásuk sem esett. Az egyetemi if- juság között különösen nagy az elke- seredés e miatt Krieghammer báró kö- zös hadügyminiszter ellen, s tegnap délután a központi egyetemen nagy if- jusági gyűlést tartottak.

Több, mint 1500 egyetemi hall- gató jelent meg a gyűlésen.

Alig hogy az elnök megnyitotta az ülést, az ifjúság ajkáról egyszerre e kiáltások hangzottak el:

Le Krieghammerrel! Le a zsoldosokkal!

A szónokok erősen kikelték Krieg- hammer ez újabb vakmerősége ellen, a ki a Hentzi merénylet után a „Hier”-rel csapja arcuzal a magyar nemzetet. Óriási lelkesedéssel elfogadtak egy ja- vaslatot, mely szerint **tiltakoznak ez újabb nemzeti sérelme ellen s elégtételt követelnek.**

Ha nem kapnak, **tüntetni fognak.** Gyűlés után az ifjúság az utcán nagy tüntetést rendezett. A Kossuth nőtát énekelve a szabadelvű párt klub

helyisége elé vonultak, hol „*Abczug Krig- hammer! Lámpára vele!*” felkiáltásokkal tüntettek.

A rendőrség csakhamar kirukkolt s szétozlatta az ifjúságot, a mely azon- ban ujra összeverődött s Barabás Béla lakását akarta felkeresni.

A Kerepesi uton azonban a rendőrök utól érték s szokott brutálítások között szétozlatták a tüntetőket, kiknek nagy- része az egyetemre tért vissza.

Itt ujra elhatározták, **hogy min- dennap tüntetni fognak mindad- dig, míg a sérelmes rendelet vissza nem vonatik.**

Az ausztriai zavargások.

Prága, okt. 30.

A legutóbbi napokban Königrätzben, Leitomischban, Sefteembergen, Pribramban és Neubyezowban tüntetések voltak komo- lyabb rendezavarás nélkül. A tüntetők be- vertek néhány ablakot. Königrätzben hat embert letartóztattak. Kladnóban a legutóbbi napokban nem volt tüntetés. Pilseeben és Prága Újvárosban a levélszekrényeket be- moeskolták vas lakkal.

A miniszter és a főváros.

Bpest, okt. 31.

Hegedüs Sándor kereskedelmi mi- niszter leiratot intézett a fővároshoz, melyben egy, a fővárosban felállítandó központi munkaközvetítő intézet léte- sítéséhez a fővárostól 5000 frtot kért. A fővárosi tanács megtagadta e segély megadását, mert egy oly nagyszabású intézmény létesítéséhez, mint a milyen- nek lennie kell a központi munkaköz- vetítő intézetnek, csekélynek tartja, hogy 5000 frtos támogatással kezdeményez- zék. Arra is kéri a tanács a minisztert, hogy bővebben magyarázza meg, mi- ként fog a munkaközvetítő intézmény működni. Mint a „Kel. Ért.” jelenti, Hegedüs kereskedelmi miniszter az ál- lami munkaközvetítés létesítését sürgős- nek tartván, azt államköltségen állítja fel s a még hiányzó 5000 frtot tárczá- jából fedezi. A központi állami munka közvetítő intézet működését már janu- ár elsején meg is kezdi.

Gyilkosság szerelem féltésből.

Nagybecserek, okt. 30.

Popov Dusan szerb-padei gyenge elméjű fiatal ember beleszeretett Havev Danicza földbirtokos szép leányába, a kit máshoz adtak férjhez. Popov lesbe állt a padei komphoz és mikor a lakodalmas menet arra haladt, rálőtt a menyasszonyra, a ki súlyosan meg- sebesült. A násznép erre leugrált a kocsi- ról és felhőltára verve Popovot, ott hagyták az országuton. A törvény- szék megindította a vizsgálatot.

Fuvardij.

Veszprém, okt. 30.

Veszprémvármegye törvényhatósága Feny- vessy főispán elnöklete alatt tartott rendkívüli közgyűlésen megállapította az országgyűlési képviselőválasztások fuvardiját. A fuvardij minimumát kilométerenként 20 fillérben, a fuvardij maximumát azonban 10 koronában állapította meg.

A háboru.

Budapest, okt. 31.

Ladismithnél a harez tegnap reg- geltől tart.

Witke angol tábornok szerint a burok este visszaverettek, de az ango- loknak 100 halottjuk van.

A burok kitűnően lönek.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfajtadonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Orvosi körökben már rég is- mert tény, hogy a Ferencz Jó- zsef keserűvíz valamennyi ha- sonló vizet, tartós hashajtó ha- tása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Szegénysorsnak

ingyen fogtömés és foghuzásban résztulnek

Kedden és szombaton d. u. 2—3 óráig

Külmonostor-utca 20. szám.

Dr. Höncz Kálmán

19 — 20 egyet. m. tanár,

Sz. 3762—899. kig.

1036. 3—3.

Sz. 1526—899. tkv.

1048. 1—1.

Pályázati hirdetmény.

Abrudbánya rend. tan. bányavárosnál üresedéscen jött városi állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi november hó 20-ig bezárólag annál inkább adják be, mert a később beérkezéseket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 500 frt havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés; 30 kr. nappali, 50 kr. éjjeli látogatási díj, szarvasmarha és sertés után 10 kr., juh és kecske után 5 kr., borjú után 5 kr., bárány és gidó után 2 kr., vaddisznó után 10 kr., őz, után 5 kr., kisebb vad után 2 kr. hus szemle díjak.

A legelőre először hajtott marhák megvizsgálásáért 5 kr.

A város külterületén a díjakat kétszeresen számíthatja 'el és ezen kívül fuvardíjban is részesül.

Abrudbánya, 1899 október hó 20-án.

Boér,
polgármester.

Sz. 3762—899. kig.

1037. 3—3.

Hirdetmény.

Alólírott városi tanács közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező s Abrudbányán a Ferencz-József-téren levő ugynevezett „Detonáta” szállodát és a hozzátartozó „Csetáté” korcsmát 1900 évi január 1-étől kezdve három egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 2500 frt.

As árverezés 1899 évi november 21-én délelőtt 10 órakor fog a polgármesteri irodában megtartatni.

Fentjelzett napig a bérletre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók 10 százalék bánatpénz melléklésével.

A szálloda áll üzemhelyiség, kávéház, étterem, táncsterem — színi előadásokra is berendezve külön szoba és 11 vendégszobából, istálló, színek, konyha, pincék és nagy udvarból.

Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad.

Abrudbánya, 1899 október hó 20-án.

Boér,
polgármester.

Sz. 3762—899. kig.

1038. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

Abrudbánya rendezett tanácsu bányaváros tanácsánál üresedésben jött irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi november hó 25-ig annál inkább nyújtják be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 500 frt évi fizetés és 8 ürköbméter tűzifa. Abrudbánya, 1899 október 20-án.

Boér,
polgármester.

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET KOLOSVÁRT.

Szám: 1589. V. 29—1899.

1000. 4—5.

Pályázati hirdetmény.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet”-nél megüresedett **gyakornoki** (a téli szezon alatt egyszersmint: **lőhermagtiszti-raktár-felügyelői**) állásra pályázatot hirdetünk. **Javadalmazás:** Évi 600 = Hatszáz forint, havi előleges részletekben. Hivatalos kiküldetés esetén: 3 frt napi díj és a Sz. sz. 10. §-ában előírt egyéb díjak. Amennyiben az „Erdélyi Gazda” szerkesztői és kiadói munkakörében mint fogalmazó és adminisztráló segédő alkalmazható leendő, ezért a szerkesztő-kiadó részéről külön — egység szerinti — díjazásban részesül.

Pályázati feltételek: Felsőbb gazdasági tanintézet oklevél; megfelelő gazdasági szakirodalmi képesség és gyakorlati ismeretek; nőtlen állapot. Nyelvismeret (főképp: német, esetleg francia, angol és román) és szerkesztői teendőkben való jártasság: előnyt biztosít.

Felhívtnak azon okleveles gazdászok, kik a fentieknek megfelelő képesítéssel rendelkeznek és a gazdasági egyleti titkárra lépni óhajtanak, hogy **saját kezűleg írott és okmányokkal fellelhető pályázati kéréseiket az Erdélyi Gazdasági Egylet elnökségéhez ezínezve, f. évi november 15-ig adják be.**

Kolozsvár, 1899 október hó 10-én.

Szabó József, s. k.
egyl. elnök.

Tokaji László, s. k.
egyl. titkár.

Sz. 1343—899.

1049. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. ker. keresk. törvényszék 1899. évi C. 90-2 számú végzésével Dr. Bruckner Antal ügyvéd által képviselt E. Wolf et Co. felperes részére Dunky Albert alperes ellen 180 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől f. évi március hó 26. napján lefoglalt 1279 frt 50 kora becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósa V. II. 161-2—99. számú végzésével az árverés elrendeléstől, annak a felvilágosítatók követelése erejéig is a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna — alperes üzletében Kolozsvárt Wesselenyi Miklós-utca 2. szám alatt megkezdve és folytatva bácsi-utca a Czákó-féle villában levő lakásán leendő megtartására határidőül **1899. évi november hó 2. napján délután 3 órája** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, zongora, bolti felszerelés, 1 szikra indító gép, telefon kellékek, ezüst zsebkártyák s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előírt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1891. évi LX. t.-cz. 112. §-sa értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi október hó 11. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó házak.

Nagy-utozában a kor igényeinek berendezett egy emeletes, — továbbá a **Nagyhid-utczában** egy földszinti és a **Szappany-utczában** egy földszinti ház eladó!

Megmondja a kiadó-hivatal kivel lehet értekezni.

1016. 4—5.

Árverési hirdetményi kivonat.

A moci kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Economul” részvénytársaság és Margineán Vaszilika lui Alexa csatlakozott végrehajtóknak Aranykutyán Juon és Maria hagyatékaik végrehajtást szenvedők elleni 200 frt és 53 frt 50 kr. tőke-követelések és jár. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék, a moci kir. járásbírósa területén levő Tótháza községében a Tótháza 1. sz. tkjében A. I. 1—8, 10—22, 24—25. és 27. rndsz. a. foglalt birtokból végrehajtást szenvedőket megillető háromnegyed résznyi jutalekra az árverést 354 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte — s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 11. napján d. e. 10 órakor Tótháza községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 100/0-át bánatpénzzel készpénzben, vagy az 1881.: LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881.: LX. t. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Mocsoson, 1899 aug. hó 3.

Kir. táblabíró helyett:

Vass

kir. aljárásbíró.

Eladó gőzszénasajtó

naponta 300 métermázsza munkaképességgel, teljesen jókarban.

Értekezhetni **Meisel Kálmánnál Tordán.**

1026. 6—6.

Teljesen befizetett részvénytőke 200.000 korona.

Mezőgazdasági bank és takarékpénztár

részvénytársaság

Kolozsvárt, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% KAMATOT

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet sajátjából edezi, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez!

Betétek

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

1050. 1—2.

Legcélszerűbb vásári ajándék

nagyoknak és kicsinyeknek

egy jó meleg ruházat.

Férfi ruha-osztály.

Egy Loden kabát 6—22 frt.
Egy bőrről bélelt kabát 12—40 frt.
Egy téli kabát 875—50 frt.
Egy téli öltöny 975—40 frt.
Egy téli nadrág 250—12 frt.

Gyermek ruha-osztály.

Egy téli köpeny 4—22 frt.
Egy téli kabát 6—30 frt.
Egy koresolya kabát 350—20 frt.
Egy téli öltöny 250—25 frt.
Egy téli nadrág 180—10 frt.

Városi és utazó bundákból dus választék. Nagy raktár gyapju szövetelekből. Mérték utáni megrendelések a vidékről is gyorsan és pontosan lesznek eszközölve.

Olosó határozott árak.

Kassowitz Fülöp

férfi- és gyermek ruha-gyáros

megbízott Deutsch József

Főter 30.

965. 2—4.

a kath. egyh. ujonnan épült palotájában.

Erdélyi bank és takarékpénztár r. t.

váltó-üzlete

Kolozsvár, Főter 34. szám (Szathmáry-ház.)

A magy. kir. szabad.

Osztálysorsjáték

főelárusító helye.

Az V. sorsjáték I-ső húzása már november 16. és 17-én.

Sorsjegyek kaphatók:

	Nyeremény	Korona
Egész	1 á	60000
Fél	1 á	20000
Negyed	1 á	10000
Nyolczad	1 á	5000
	3 á	2000
	5 á	1000
	8 á	500
	30 á	300
	50 á	100
	2900 á	40
	3000 ny. Kor.	240000

Vidéki megrendeléseket postafordultával eszközölnek.

1047. 1—2.

DEUTSCH J.-né bornagykereskedő,

Kolozsvárt belmagyar-utca és tivoli-utca sarok.

Telefonszám 393.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy fenti czég alatt **bornagykereskedést**, valamint **kicsiny-beni elárusítást** folytatok.

Tudom, hogy a borfogyasztó közönség nagyrésze már meggyőződött boraimnak és pezsgőimnek kitűnő kezeléséről és minőségéről és a midőn jelen alkalommal is van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, egyben tudatom, hogy raktáromon tartok elsőrendű **francia- és magyar pezsgőket**, továbbá **malaga, madeira, magyar asszu, szamorodni, vörös, nehéz fehér és asztali tisztán kezelt kitűnő borokat.** 864. 14—26.

Palesztinai borok raktáron.

Bizományi raktár: Unio-utca Kiss Sándor féle ház.

A közelgő téli időnyre való tekintettel van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására hozni, miszerint

Belközép-utca 21. sz. a. üzletemben

mindenfélé **eredeti tea-rumok**, úgy zárt palackokban, mint kimérve literenként **60 krtól 6 frt** kaphatók, továbbá raktárimban a bel- és külföldi **cognagokból**, valamint mindennemű **likörök-ből**, ugyszintén **szilva és seprő** palínkákból. nagy készlettel rendelkezem.

Saját főzetű öt éves seprő $\frac{1}{1}$ üvegben 150 kr., $\frac{1}{2}$ l. üvegben pedig 80 kr-ával árusítom.

Káhán N. Samu

szeszagykereskedő, likör és rum-gyáros.

1040. 2—3

Az 1895 évi caira s az 1896 évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb korodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csuzos bántalmait, u. m.: köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona**, erősebb üveg **2 korona 40 fillér.** Főraktárak Budapest: **Török József** ur gyógyszerzertárában, Király-utca 12. és dr. **Fgger A.** ur gyógyszerzertárában, Váci-kört 17. szám. Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerzertárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerzertárnél S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek!

Ugyszintén Kolozsvárt dr. Hincz György, Wolff János, dr. Czeck Dénes, Valentini Hugó, Székly Miklós gyógyszerész uraknál, Burger Frigyes, droguista. Deesen Kracsinger Hugó gyógyszerzertárnél. Székely-Údvarhelyen Solymossy János gyógyszerzertárnél. Székely-Kereszturon Baumgartner Károly gyógyszerzertárnél.

1018. 5—20.

Az őszi időnyre

a legjobb gyártmányu férfi- női és gyermekcipők, férfi- és fiu kalapok, sapkák, fehérneműek, esőernyők, téli alsók, harisnyák és minden e szakbavágó cikkek nagy választékban és jutányos ár mellett kaphatók

Sipos testvérek

ezipő és uri divat áruházában Kolozsvárt, Belmagyar-utca 3. szám.

Torna- és sárczipők! Nyakkendő ujdonságok!